

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 18 lipca 2018 r.

DWM-WOPG.0916.2.2018.PK,PS

Pani
dr hab. Iwona Niewiadomska, prof. KUL
Prorektor ds. nauki i kształcenia
Katolicki Uniwersytet Lubelski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U., nr 185, poz. 1092) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w terminie od 27 października 2017 r. do 30 listopada 2017 r., (w tym w siedzibie Zleceniobiorcy w dniu 15 listopada 2017 r.) przeprowadziło kontrolę w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (dalej: KUL) z siedzibą w Lublinie, Al. Raławickie 14.

Kontrolą objęto prawidłowość wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania publicznego pn. *Organizowanie kolonii i innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą*, w części dotyczącej organizacji szkoleń doskonalących umiejętności przedmiotowe, metodyczne, psychologiczne oraz z zakresu zarządzania szkołą (obszar I, moduł I zadania publicznego).

¹ Zespół kontrolujący w składzie:

- 1) Piotr Kowalewski, starszy specjalista w Wydziale Oświaty Polskiej za Granicą w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej – kierownik zespołu kontrolującego na podstawie upoważnienia nr 44/2017 z 24 października 2017 r.
- 2) Patrycja Szewczyk, główny specjalista w Wydziale Oświaty Polskiej za Granicą w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej na podstawie upoważnienia nr 43/2017 z 24 października 2017 r.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji ww. zadania publicznego, w tym w szczególności:

- stopnia realizacji zadania;
- efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania;
- prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Na podstawie wyników kontroli realizację zadania publicznego oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Przeprowadzona kontrola wykazała, że założone cele zadania publicznego zostały osiągnięte.

Negatywnie oceniono prowadzenie przez KUL dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem. Część dokumentacji nie była prowadzona rzetelnie. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych Zleceniobiorca doprowadził do usunięcia nieprawidłowości.

Zgodnie z *Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji* określonymi w załączniku nr 2 do otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego Zleceniobiorca zobowiązany był do rzetelnego dokumentowania działań podejmowanych w ramach realizacji zadania publicznego.

W wyniku ogłoszonego przez Ministra Edukacji Narodowej otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania publicznego, w ramach części konkursu dotyczącej organizacji szkoleń doskonalących umiejętności przedmiotowe, metodyczne, psychologiczne oraz z zakresu zarządzania szkołą w dniu 26 kwietnia 2017 r. została zawarta umowa (nr MEN/2017/DSWM/760) pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Katolickim Uniwersytetem Lubelskim na realizację ww. zadania publicznego w terminie do 31 grudnia 2017 r. Zgodnie z zawartą umową podmiotowi na realizację zadania przekazano dotację w wysokości 100.000 zł. Zleceniobiorca zobowiązany został do wykonania zadania publicznego zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik do umowy. Wykonanie umowy nastąpiło z dniem 28 lutego 2018 r., tj. zaakceptowaniem przez Zleceniodawcę sprawozdania końcowego.

Zgodnie z ofertą Zleceniobiorca zobowiązał się do zorganizowania szkoleń dla nauczycieli, które odbywać się miały w trzech krajach: Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Wielkiej Brytanii oraz obejmować łącznie 230 osób.

Program szkoleń zakładał m.in.:

- 1) przeprowadzenie kursów doszkalających w Chicago;
- 2) przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli w Nowym Jorku, Edmonton, Montrealu, Belfaście i Edynburgu;
- 3) przeprowadzenie wykładów dla rodziców, dyrektorów i działaczy środowisk polonijnych; wykłady towarzyszyły ww. szkoleniom.

Celem kursów było doskonalenie metod i technik dydaktycznych w nauczaniu języka polskiego jako obcego, a także nauczanie zagadnień historii i geografii Polski.

Kontrolą objęto część realizowanego zadania (okres od 26 kwietnia 2017 r. do 17 listopada 2017 r.). Kontrola odbyła się również w miejscu wykonywania zadania, tj. podczas realizacji szkolenia nauczycieli w Belfaście w Wielkiej Brytanii w terminie od 27 do 29 października 2017 r. oraz 15 listopada 2017 r. w siedzibie KUL w Lublinie.

I. Stopień realizacji, efektywność, rzetelności i jakości wykonania zadania.

Na podstawie wyników kontroli stwierdzono, że działania przewidziane do realizacji w ramach zadania publicznego w zakresie objętym kontrolą zostały wykonane, a w szczególności:

- 1) rekrutacja uczestników zajęć została prawidłowo przeprowadzona,
- 2) zadanie było realizowane zgodnie z harmonogramem określonym w umowie,
- 3) treść i tematyka zajęć była zgodna z ofertą,
- 4) zajęcia były prowadzone przez wykwalifikowane osoby,
- 5) zajęcia były zgodne z ofertą w kwestii zakresu i organizacji działań,
- 6) dokumentacja potwierdza realizację poszczególnych działań.

Jednocześnie odnotowano następujące uchybienie organizacyjne:

W szkoleniu, które odbyło się w Belfaście w dniach 27-29 października koordynator zaplanował udział 20 uczestników. Faktycznie w szkoleniu uczestniczyło 53 osoby. W efekcie uczestnicy szkolili się w pomieszczeniu nieprzystosowanym do tak dużej liczby osób, co mogło mieć wpływ na jakość szkolenia.

II. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.

Kontrolą objęto kwotę dotacji w wysokości 68.678,58 zł, którą KUL wykorzystał do czasu zakończenia czynności kontrolnych (podczas przeprowadzania kontroli Uniwersytet posiadał dokumenty finansowe na ww. łączną kwotę). Kwota objęta kontrolą stanowiła 68,68% kwoty dotacji. KUL posiadał wyodrębniony rachunek bankowy przeznaczony do obsługi zadania zleconego. W wyniku kontroli nie stwierdzono wykorzystania środków z dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

Nieprawidłowość dotycząca wykorzystania środków otrzymanych na realizację zadania:

1. Stwierdzono naruszenie §6 ust. 1 zawartej umowy oraz §7 ust. 6 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* zgodnie z którym koszt finansowany z dotacji uznaje się za zgodny z umową wtedy, gdy nie nastąpiło zwiększenie tego wydatku o więcej niż 10%. Naruszenie nastąpiło poprzez przekroczenie zaplanowanych kwot w ramach następujących pozycji budżetowych:
 - szkolenia dla nauczycieli w USA/Chicago/Michigan koszty zakwaterowania i wyżywienia są wyższe od zaplanowanych o kwotę 1.903,25 zł;
 - szkolenia dla nauczycieli w USA/Nowy Jork koszty zakwaterowania i wyżywienia były wyższe od zaplanowanych o kwotę 125 zł;

- szkolenia dla nauczycieli w Wielkiej Brytanii - koszty biletów lotniczych (i pozostałych kosztów podróży) dla osób prowadzących i organizujących szkolenia są wyższe o kwotę 692,08 zł;
- szkolenia dla nauczycieli w Kanadzie - koszty biletów lotniczych (i pozostałych kosztów podróży) dla osób prowadzących i organizujących szkolenia były wyższe o kwotę 1504,47 zł.

Kontrolujący pismem z dnia 4 grudnia 2017 r. zwrócili się do KUL z prośbą o wyjaśnienia w tej sprawie. Uniwersytet pismem z dnia 14 grudnia 2017 r. zwrócił się do MEN z prośbą o dokonanie zmian w kosztorysie zawartej umowy MEN/2017/DSWM/760 z dnia 26 kwietnia 2017 r. argumentując, iż do przekroczeń doszło w wyniku zwiększenia liczby osobodni niezbędnych do przeprowadzenia szkoleń dla nauczycieli w Nowym Jorku, zakupu biletów do Kanady w wyższej cenie niż pierwotnie planowano, większej liczby przygotowanych zestawów materiałów dydaktycznych dla uczestników szkoleń w Kanadzie, zakupu biletów lotniczych do Wielkiej Brytanii w wyższej cenie niż pierwotnie planowano oraz korekty kosztu obsługi techniczno-administracyjnej w trakcie szkoleń w Wielkiej Brytanii.

W dniu 29 grudnia 2017 r. dokonano akceptacji powyższych zmian w projekcie oraz zawarto aneks nr 1 do umowy, który uwzględnił powyższe zmiany w kosztorysie.

Uwagi dotyczące wykorzystania środków otrzymanych na realizację zadania:

1. Kontrolujący na podstawie analizy dokumentacji, tj. list wpłat uczestników projektu, stwierdzili przekroczenie zaplanowanej w kosztorysie wysokości wpłat uczestników projektu o 1.399,98 zł (zaplanowano 10.400 zł). KUL wyjaśnił, że zwiększenie wynikało z większej od zakładanej liczby uczestników i nie spowodowało naruszeń warunków zawartych w § 3 ust. 12 umowy.

Za pobieranie opłat odpowiedzialne były organizacje polonijne za granicą zaangażowane bezpośrednio w realizację działań w miejscu odbywających się szkoleń. Środki z wpłat uczestników były przekazywane na konto projektowe KUL. Natomiast rozliczenie kosztów m.in. wynajęcia sal oraz obsługi odbywało się na podstawie wystawianych przez organizację polonijne faktur za wykonaną usługę.

2. Stwierdzono, że na rachunku KUL obsługującym przychody projektu z wpłat uczestników, pozostała kwota 302,14 zł. KUL wyjaśnił, że kwota ta powstała w wyniku wystawiania przez podmioty zagraniczne faktur na kwoty zgodne z przewidzianymi w kosztorysie projektu kosztami, a w wyniku automatycznego przewalutowania, część kwoty pozostała na koncie. Ponieważ kwota była przychodem z otrzymanych środków dotacji, zgodnie z §2 ust. 4 umowy, kwota została zwrócona MEN w dniu 27 lutego 2018 r.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Zleceniobiorca dochował obowiązku informowania o współfinansowaniu zadania

przez MEN, tj. na wszystkich materiałach dotyczących realizowanego zadania umieszczano logo MEN proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność zgodnie z §8 ust. 2 umowy oraz §7 ust. 4 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*.

Dokumentacja merytoryczna z realizacji zadania prowadzona była prawidłowo i obejmowała listy uczestników, programy szkoleń oraz kopie materiałów przekazywanych uczestnikom projektu.

Uwagi dotyczące prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem:

1. W trakcie analizy dokumentacji finansowej stwierdzono przypadki braku zapisów wymaganych zgodnie z §5 ust. 5 pkt. 2 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*² dotyczących finansowania ze środków MEN na rachunkach do umów zawartych z wykładowcami oraz rozliczeniach delegacji służbowych stanowiących podstawę do rozliczenia kosztów finansowanych z dotacji MEN. Z wyjaśnień uzyskanych od KUL wynika, że „brak opisu na niektórych kserokopiach wynika z tego, że kopie zostały sporządzone na etapie przed zakończeniem procesu opisu dokumentów.” KUL w toku prowadzonych wyjaśnień dokonał uzupełnienia wymaganych opisów dokumentacji.
2. Na poleceniach wyjazdu służbowego poza granice kraju o nr: DEL_PER/2017/1058, DEL_PER/2017/884, DEL_PER/2017/1063 i DEL_PER/2017/856, dokonano opisu pn. „Centra kosztów finansują po 50% wyjazdu” oraz wskazano cel delegacji „zajęcia ze studentami”. KUL wyjaśnił, że ww. delegacje zostały zrealizowane zgodnie z założeniami projektu, tj. zostały przeprowadzone szkolenia dla nauczycieli (potwierdzeniem są podpisy i pieczętki na delegacjach w pozycji „Stwierdzenie pobytu służbowego” oraz listy obecności uczestników szkoleń). W przypadku delegacji nr DEL_PER/2017/1063, omyłkowo został dodany komentarz o centrach kosztów. Podczas rozliczania delegacji został dołączony szczegółowy opis poniesionych kosztów i źródła ich finansowania (numery Systemu Wewnętrznej Informacji Finansowej). KUL przekazał również korektę ww. delegacji wskazując właściwy cel wyjazdu oraz źródła finansowania.
3. Opis o treści:
Program realizowany w ramach projektu MEN: „Organizowanie kolonii i innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą.” Program dokształcający dla nauczycieli zamieszczony na listach wpłat uczestników nie wskazywał, że

² dokumenty finansowe winny być ostemplowane lub opisane treścią „Sfinansowane z dotacji MEN – umowa nr w kwocie”. Opis dokumentów powinien zawierać przeznaczenie dokonanych zakupów. Jeżeli jako potwierdzenie poniesionych w ramach jednej pozycji sprawozdania kosztów podaje się więcej niż jeden dokument (na przykład faktura, rachunek lub więcej niż jeden paragon fiskalny, więcej niż jedno polecenie przelewu), każdy dokument winien być opisany zgodnie z zaleceniami tego akapitu;

uiszczane przez uczestników opłaty są pobierane przez KUL w celu sfinansowania wyłącznie najmu i obsługi sal w których prowadzone są szkolenia.

4. Kontrolujący ustalili, że KUL w ramach prowadzonych działań projektowych w Wielkiej Brytanii otrzymywał również wsparcie finansowe od Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Edynburgu. Ze złożonej oferty nie wynikało, że projekt posiada dodatkowe źródło finansowania. Zleceniobiorca zobowiązany jest do rzetelnego informowania o źródłach finansowania projektu oraz zakresu pobieranych opłat od uczestników, zgodnie § 8 ust. 2 umowy. Kontrolujący poinformowali o konieczności ujęcia tych zmian w kosztorysie umowy.
5. Sposób pobierania opłat od uczestników przez organizacje polonijne zaangażowane w szkolenia za granicą oraz wskazanie w ofercie źródeł finansowania wkładu własnego powinno odzwierciedlać właściwą formę ich pozyskiwania, w danym przypadku jako „środki pozostałe”.

Wymienione uwagi i nieprawidłowości wskazują na nieprzestrzeganie § 3 ust. 1 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*, zgodnie z którymi Zleceniobiorca zobowiązany jest do rzetelnego dokumentowania działań podejmowanych w ramach realizacji zadania publicznego.

W przypadku wykonywania zadań publicznych zleconych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, mając na uwadze ww. uwagi dotyczące kontrolowanej działalności, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące zalecenia:

1. Przestrzegać *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* określonych w załączniku nr 2 do otwartego konkursu ofert, dotyczących opisu dokumentacji finansowej.
2. Informować na etapie składania oferty oraz w trakcie realizacji zadania o wszystkich dodatkowych źródłach finansowania w projektach finansowanych ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej.
3. Wobec wystąpienia niewłaściwego opisu na listach wpłat uczestników zadania, opisywać dokumenty w sposób zgodnych ze stanem rzeczywistym.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę Panią Prorektor o złożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania zaleceń lub o przyczynach ich niewykorzystania.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

DYREKTOR GENERALNY
Joanna Szczawińska